

Kronika

SEDMA DODJELA NAGRADE PODRUŽNICE MLADIM POVJESNIČARIMA

Prošlogodišnji, sedmi natječaj Podružnice za „Nagradu za najbolji rad mladih povjesničara iz povijesti Slavonije, Srijema i Baranje“ bio je otvoren do 15. lipnja 2019. Za Nagradu se mogu natjecati mladi povjesničari, studenti povijesti, kao i svi ostali autori koji u godini javljanja na natječaj navršavaju 28 godina ili manje. Odluka o natječaju s propozicijama za dodjelu Nagrade bila je objavljena na uobičajen način na internetskim stranicama Podružnice (<http://hipsb.hr>), a sažetija informacija o natječaju također i na internetskim stranicama matičnog Instituta (<http://www.isp.hr>), na internetskom portalu <http://www.historiografija.hr>, kao i putem fakultetskih odsjekâ za povijest i studijâ povijesti na sveučilištima u Hrvatskoj.

Na natječaj su pravodobno prispjela samo četiri rada. Od toga je jedan rad morao biti diskvalificiran (ponovno sudjelovanje na natječaju s istim radom, što je protivno propozicijama). Prema propozicijama natječaja moguće je dodijeliti i manje od tri nagrade ili čak uopće ne dodijeliti nagradu. No, nakon čitanja i razmatranja pristiglih radova, ocjenjivači su zaključili da se mogu dodijeliti sve tri nagrade, kao i do sada. Kao prvo, Podružnica želi nagraditi uloženi trud i volju troje autora da svojim radovima sudjeluju na natječaju, a kao drugo, pokazalao se da prijavljeni radovi imaju dovoljno dobrih odlika da zavrijede neku od nagrada.

U ocjenjivanju radova sudjelovali su znanstvenici iz Podružnice dr. Milan Vrbanus, dr. Dinko Župan i dr. Miroslav Akmadža te, s obzirom na specifičnu tematiku dvaju radova (vojnopovijesne teme iz razdoblja Domovinskog rata), dvoje znanstvenika iz Hrvatskog memorijalno-dokumentacijskog centra Domovinskog rata, dr. Ana Holjevac Tuković i dr. Natko Martinić Jerčić.

Rezultat je sljedeći:



Prva nagrada:

Eldina Lovas, mag. hist. (r. 1991), Zmajevac

„Budući da je smrt coveka istinita, csas pak smrti nepoznat...“ – oporuke, oporučitelji i ostavština u oporukama osječkoga stanovništva zapisanima na hrvatskom jeziku (1809.-1850.)

Eldina Lovas je i 2018. osvojila prvu nagradu, u nešto brojnijoj konkurenciji od osam radova. I ove godine iz ocjena proizlazi da je njezin rad najbolji. Novi rad Eldine Lovas nastao je na temelju analize oporuka osječkih stanovnika i stanovnica napisanih na hrvatskom jeziku u razdoblju od 1809. do 1850. godine. Autorica je prikazala pojedine aspekte ove teme koje je uočila u analiziranim oporukama: struktura oporuka prema sadržaju i načinu pisanja, struktura oporučitelja prema vjeroispovijesti, stanovanju, spolu, bračnom stanju, zdravstvenom stanju itd. te vrste oporučne ostavštine. Pri pisanju rada autorica je koristila literaturu koja joj je bila dostupna s obzirom na stanje

istraženosti ove teme. Prema prosudbi ocjenjivača, rad bi bilo poželjno dopuniti korištenjem drugih objavljenih i neobjavljenih izvora, što bi rezultiralo utvrđivanjem zanimanja oporučitelja, njihovog imovinskog stanja te općenito društvenog statusa oporučitelja. I drugi ocjenjivač smatra da je rad napisan stručno, argumentirano i konzistentno. Autorica je koristila recentnu literaturu i korektno analizirala izvore. U metodološkom smislu napravila je kvalitetnu analizu. Jedino u pogledu originalnosti autorica bi mogla biti inovativnija tako što bi svoju interpretaciju proširila komparativnom analizom prakse pisanja oporuka u drugim sredinama, kao i analizom pismenosti u to vrijeme. Rad se nakon manjih dorada može objaviti u časopisu Podružnice.

Druga nagrada:

Tomislav Smolčić, student povijesti (r. 1994), Hrvatsko katoličko sveučilište, Zagreb

Crtice iz ratne povijesti mosta između Slavenskog Broda i Bosanskog Broda od ožujka do listopada 1992.

Rad se može okarakterizirati kao rad preglednog tipa. U njemu su korektno korištene relevantne historiografske metode, ponajprije opisne i poredbene metode. Zamjerka se odnosi na podatke o broju srušenih zrakoplova JNA, u svibnju 1992., u vezi s čime nisu najspretnije podastri i korišteni izvori. Druga zamjerka odnosi se na citiranje izvora i izvornika. Nije jasno naznačeno ima li autor izvornike u svojem posjedu ili, ako su pohranjeni u arhivu, gdje su pohranjeni (u kojem arhivu), a ako su objavljeni, u kojoj su knjizi objavljeni (i na kojoj stranici). Kod citiranja jednog rada koji je koristio, autor mjestimice navodi samo jednog autora toga rada, dr. Antu Nazora, no treba uvijek navesti oba autora: Mario Tomas i Ante Nazor.

Treća nagrada:

Ivan Zvonimir Ivančić, mag. paed. et mag. educ. hist. (r. 1994), Pakrac

Pakrac u Ratnom dnevniku 5. korpusa JNA

Rad je tematski zanimljiv, utemeljen je na neobjavljenim arhivskim izvorima, što mu je veliki plus. U radu se uz to koriste i objavljeni izvori te relevantna literatura, tako da je u tom segmentu autor radio po uzusima povijesne struke. No, na nekoliko mjesta u radu navedeni su faktografski netočni podaci, što svakako narušava kvalitetu rada. Uz to, na više mjesta nedostaje bilješka za neku tvrdnju ili se tvrdnja koja je navedena ne može naći u izvoru na koji se upućuje. Ima slučajeva i da bilješka u radu neprecizno upućuje čitatelja na mjesto gdje se dotični podatak nalazi u dokumentu, iako ga ima u izvorniku.

Stilski je tekst uglavnom jasan, ali ima pogrešaka pri donošenju pojedinih zaključaka. Sveukupno, rad iziskuje znatnije dorade kako bi postao kvalitetan prilog istraživanju ove teme.

Nagrade su predane dobitnicima 9. listopada 2019. u čitaonici Podružnice, uz prisutnost predstavnika lokalnih i regionalnih javnih medija.

**

Već smo ranije konstatirali relativno slab odaziv na natječaje za ovu Nagradu. Zašto odaziv nije bolji i zašto na natječaje ne pristizu desetine radova mladih povjesničara, kako bismo priželjkivali, to je pitanje na koje nam nije lako odgovoriti; taj se odgovor sigurno sastoji od više različitih komponenata. U ovoj, 2019. godini broj pristiglih radova bio je najmanji dosad, svega 4. Ranijih godina taj se broj kretao ovako: 2013. – 11 radova; 2014. – 5 radova; 2015. – 7 radova; 2016. – 6 radova; 2017. – 9 radova; 2018. – 8 radova. Dakle, zajedno s 4 rada iz 2019. godine, to je u ovih sedam godina ukupno 50 radova koji su bili poslani na naše natječaje. To čini u prosjeku malo više od 7 radova po godini.

Rado bismo ovu Nagradu i nadalje održavali živom, jer vjerujemo da je to dobar doprinos popularizaciji povijesnog istraživanja među mladima, bili oni studenti povijesti ili ne. No, da bi se postignuo znatniji popularizacijski učinak, potrebno je ipak malo šire zanimanje za ovakav natječaj među populacijom kojoj je namijenjen. Sa svoje strane, Podružnica se može jedino potruditi da za postojanje ove Nagrade sazna što je moguće širi krug potencijalnih autora-kandidata.

Stanko Andrić